Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | SIMBATA, 4 IULIE 1992 | NR. 92 (17962) | PREȚUL 1 rub.

MS — CÎT O SĂ MAI ÎNGĂDUIM CA MINCIUNA SĂ PREDOMINE ASUPRA ADEVĂRULUI? — PAG. 2

NUMAI REORIENTÎNDU-NE SPRE ORIENTUL APROPIAT, AM REZISTA BLOCADEI RUSEȘTI — PAG. 3

DACĂ TRANȘEELE TRANSNISTRIEI NU SÎNT RESIMȚITE DE NOI, NU MERITĂM SĂ NE NUMIM ROMÂNI — PAG. 4

Senatul american a votat amendamentul Pressler

CU PRIVIRE LA LIBERTATE PENTRU MOLDOVA

APEL

al Președintelui Republicii Moldova

către părțile implicate în conflict

Compatrioți,

Poporul Moldovei traversează momente tragice în istoria sa. Evoluția evenimentelor din raioanele de Est ale republicii a atins o cotă critică. Pentru toți oamenii cu mintea lucidă e clar că continuarea confruntării militare poate avea cele mai tragice urmări: moartea în masă a oamenilor nevinovați, distrugerea orașelor și satelor, o catastrofă ecologică. Aceasta nimeni nu ne-o va ierta.

Conducerea Moldovei depune eforturi colosale pentru a îndrepta conflictul pe făgașul tratativelor pașnice, pentru căutarea unor soluții de compromis. De mai bine de trei luni acționează mecanismul elaborat de miniștrii afacerilor externe ai Moldovei, României, Rusiei și Ucrainei. A fost creată Comisia parlamentară de conciliere, care a trasat principalele criterii de soluționare a problemelor litigioase. În sfîrșit, la Istanbul conducătorii celor patru state au ajuns la părerea unanimă că pe viitor consultările sînt posibile numai în condițiile încetării depline a focului și dezangajării părților implicate în conflict. Mari speranțe ne punem în misiunea pacificatoare a ONU, care a vizitat republica noastră.

Eforturile depuse creează premise reale pentru a se trece de la confruntare la dialog.

Organele poliției, unitățile Armatei Naționale au indicații clare și univoce de a nu răspunde la provocări și de a nu deschide focul. Eu, în calitatea mea de președinte al Republicii Moldova, sînt garant al faptului că, în cazul respectării acestor condiții de către cealaltă parte implicată în conflict, vom putea proceda la dezangajarea forțelor și la dialog. Cu atît mai mult cu cît garant al încetării focului de către formațiunile de pe malul sting al Nistrului este președintele Rusiei, Boris Eltîn.

Concetățeni,

Pe teritoriul fostei Uniuni Sovietice au loc procese complicate, iar uneori chiar imprevizibile. Conflagrația războiului civil a cuprins regiuni întregi. Cu părere de rău, buletinele operațiilor militare din Moldova, — în trecutul nu prea îndepărtat un ținut pașnic și înfloritor, — se află în centrul atenției opiniei publice mondiale. Acumularea de tehnică militară distrugătoare de către ambele părți, politizarea excesivă a armatei a 14-a, lipsa statutului ei juridic, pe teritoriul republicii au creat o situație explozivă, care implică consecințe tragice. Dacă nu ne vom opri acum, dacă nu vom înțelege că ne aflăm pe marginea prăpastiei, se va produce ireparabilul și aceasta nimeni nu ne-o va ierta.

În aceste zile comunitatea mondială, întregul popor al Moldovei așteaptă din partea noastră hotăriri rezonabile. Astăzi aceasta depinde nu atît de politicieni, cît de acei ce stau față în față cu arma în mîini. Dați dovadă de reținere și responsabilitate. Pămîntul nostru nu a cunoscut niciodată războaie civile. Astăzi mai avem șansa de a opri vărsarea de sînge. În numele patriei noastre, al copiilor și al nepoților noștri, îndemn toate părțile implicate în conflict să lase la o parte obida și ura și prin respectarea înțelegerii privind încetarea focului să creeze condiții adecvate pentru instaurarea păcii și concilierii civice.

Schimbul de note diplomatice

În prima jumătate a zilei de joi, 2 iulie, la Chișinău a avut loc ceremonia schimbului de note diplomatice între Republica Moldova și Statele Unite ale Americii cu prilejul ratificării acordului de colaborare economică între cele două țări. Luînd cuvîntul în cadrul ceremoniei, dl. Nicolae Țîu, ministrul afacerilor externe al Republicii Moldova, a menționat semnificația evenimentului — cel de acordare de către SUA a clauzei națiunii celei mai favorizate Republicii Moldova și a exprimat, din partea conducerii statului nostru și a întregului popor al Moldovei, sincere mulțumiri.

La rîndul său, dl. Houard Steers, însărcinat cu afaceri al SUA în Moldova, și-a exprimat satisfacția în legătură cu acest eveniment, revelînd că acordarea de către țara sa a clauzei respective Moldovei, constituie nu numai o susținere economică, ci și un sprijin moral al liniei alese de noul stat pe anevoioasa cale a afirmării sale pe arena internațională și edificării unei societăți noi, democratice, bazate pe drept.

La ceremonia schimbului de note diplomatice au asistat Președintele republicii, dl. Mircea Snegur, Președintele Parlamentului, dl. Alexandru Moșanu, și Primul Ministru, dl. Andrei Sangheli.

Votul Senatului SUA

În ziua de 1 iulie a.c. Senatul american a votat amendamentul Pressler la proiectul de lege «Libertate pentru Rusia și pentru Democrațiile Euroasiene în curs de Apariție și Hotărîrea cu Privire la Susținerea Pieților Libere». Amendamentul are următorul conținut:

Politica față de Moldova

a) CONSTATARI — Congresul constată că:

1) în conflictul din Moldova, în ultimele săptămîni au murit mulți oameni, inclusiv civili;

2) la 17 iunie 1992, Președinții Bush și Eltîn au semnat un Acord de Colaborare și Prietenie Americano-Rusă în care cele două țări s-au înțeles să «reafirme respectul lor pentru independență, suveranitatea și granițele existente ale statelor participante la CSCE, inclusiv ale noilor state independente, și recunosc că schimbările de granițe pot fi efectuate numai prin mijloace pașnice și de comun acord, în concordanță cu regulile dreptului internațional și cu principiile CSCE»;

3) acțiunile oficialităților transnistrene, în scopul separării de Moldova, inclusiv folosirea forței și impunerea unei blocade economice, violează principiile CSCE și dreptul internațional;

4) prezența armatei a 14-a ruse în Moldova și utilizarea cel puțin a unora dintre unitățile ei în conflictul din Moldova, agravează situația, violează dreptul internațional, precum și independența și suveranitatea Republicii Moldova;

5) prezența armatei ruse în țări străine care au făcut parte din Uniunea Sovietică, fără acordul țării gazdă, este o cauză potențială de instabilitate și conflict; și

6) trimiterea de observatori internaționali sub egida Națiunilor Unite, a CSCE sau a altor foruri internaționale, pentru a supraveghea retragerea trupelor rusești din Moldova, ar avea ca efect slăbirea tensiunilor și promovarea unei retrageri mai ordonate a fostelor trupe sovietice.

b) POLITICA DE URMAT — Convingerea Congresului este că: Statele Unite trebuie să îndemne guvernul rus prin toate mijloacele posibile să retragă armata a 14-a din statul independent și suveran, Republica Moldova.

Statele Unite trebuie să îndemne părțile aflate în conflict în Moldova, la observarea încetării focului și să îndemne la ridicarea blocadei economice împotriva Republicii Moldova.

În timpul negocierilor referitoare la o planificare a retragerii trupelor rusești din Moldova, și după aceste negocieri, Statele Unite trebuie să sprijine constituirea unui comitet militar mixt de supraveghere, constînd din reprezentanți militari ai tuturor statelor implicate, ai Statelor Unite, și din reprezentanți ai altor țări mutual acceptate, pentru observarea retragerii rapide și ordonate din Moldova a fostelor trupe sovietice; activitățile acestui grup trebuie să fie similare în măsură cît mai mare posibil experienței comitetului militar mixt de supraveghere din Angola.

Amendamentul Pressler

Cu privire la libertate pentru Moldova

Dnul Pressler. Dle Președinte, vă trimit un amendament și cer luarea lui imediată în considerare. Scopul amendamentului meu este de a întări poziția administrației care prevede că armata rusă trebuie să se retragă din Republica Moldova. El sprijină, de asemenea, ideea încetării focului în Moldova și propune o comisie internațională pentru supravegherea retragerii trupelor rusești din acest stat independent și suveran. Îi mulțumesc Senatorului de Arizona, dl. DeConcini, pentru că a cosponsorat încă de la început acest amendament.

Dle Președinte, în decursul ultimelor săptămîni, în Moldova au murit mulți oameni nevinovați în afară de militarii uciși. Și mă tem că nu vor fi ultimii, într-adevăr, dacă Moldova va fi dezmembrată cu forța de către «separatiștii ruși» din Moldova, se va fi creat un precedent pentru utilizarea forței militare în vederea îndeplinirii scopurilor politice în fosta Uniune Sovietică. Acest scenariu poate fi repetat mîine în Țările Baltice sau poate în Ucraina.

Situația din Moldova n-ar fi putut exista fără participarea măcar a cîtorva unități ale armatei a 14-a a Rusiei. Pentru acest motiv, Președintele Bush a făcut apel la armata rusă să se retragă. Președintele Eltîn pare a fi de acord și a propus încetarea focului și negocieri.

Din păcate, poziția Președintelui Eltîn nu pare a fi împărtășită de unii dintre militarii ruși și ex-comuniștii din guvern. Potrivit afirmațiilor secretarului de stat al Federației Ruse, Gheadi Burbulis, Rusia este pregătită să aplice «sancțiuni economice» care să forțeze Moldova să accepte crearea unei «republici nistrene».

(Sfîrșit în pag. 2).

Ședința Consiliului Suprem de Securitate

În ziua de 2 iulie a avut loc ședința Consiliului Suprem de Securitate al Republicii Moldova. Președintele Republicii Moldova, Mircea Snegur, care a prezidat ședința, a informat Consiliul Suprem de Securitate asupra problemelor abordate de reprezentanții luptătorilor de pe platourile Cocieri și Coșnița, pe care, în ajun, domnia sa i-a primit în audiență la cererea acestora. Ministerelor Afacerilor Interne, Securității Naționale, Economiei și Finanțelor, Comerțului și Resurselor Materiale, Ocrotirii Sănătății, Uniunii republicane a asociațiilor de consum din Moldova li s-a dat însărcinarea să la operativ măsurile de rigoare pentru satisfacerea cerințelor legitime ale combatanților.

În continuarea ședinței membrii Consiliului Suprem de Securitate și-au expus opiniile pe marginea problemelor ce țin de elaborarea unei concepții de stat privind soluționarea pe cale pașnică a conflictului armat din raioanele răsăritene ale republicii.

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova

Ambasador american în Moldova

WASHINGTON. (Rompres-Moldova-pres). — Președintele american George Bush a anunțat desemnarea primului ambasador al Statelor Unite în Republica Moldova — transmite AFP.

Doamna Mary Pendleton (52 de ani), profesor la institutul de formare a diplomaților din Washington, a fost numită în postul de ambasador american la Chișinău. Doamna Pendleton a ocupat, înainte de a-i fi atribuit acest post, funcția de consilier la ambasada Statelor Unite din România.

Numirea sa trebuie confirmată de către Senatul american pentru a putea intra în vigoare.

Întrevedere la Moscova

La Moscova a avut loc o întrevedere între Președintele Republicii Moldova Mircea Snegur și Președintele Federației Ruse Boris Eltîn care au luat în dezbatere problema reglementării pașnice a conflictului armat din raioanele nistrene ale republicii noastre. O relatare mai amplă vom publica în numărul următor.

Depuneri de flori

În dimineața zilei de 2 iulie, conducătorii Moldovei au depus flori la monumentul lui Ștefan cel Mare din centrul Chișinăului, de la a cărui naștere în aceste zile se împlinesc 535 de ani, transmite agenția Moldova-pres. Cinstind memoria marelui înaintaș, domnii Mircea Snegur, Președintele republicii, Alexandru Moșanu, Președintele Parlamentului, Andrei Sangheli, Prim-Ministru al republicii, și-au plecat fruntile în fața monumentului, exprimînd astfel recunoștința poporului nostru față de eroul care a apărat în lupte grele libertatea și independența patriei.

HOTĂRÎREA

PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

privind numirea Primului Ministru al Republicii Moldova

Parlamentul Republicii Moldova **hotărăște:**

Domnul Andrei Sangheli se numește în funcția de Prim-Ministru al Republicii Moldova.

Alexandru MOȘANU.
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Chișinău,
1 iulie 1992.

Andrei Sangheli

Născut în anul 1944, în satul Grinăuți — Moldova din raionul Ocnița (fostul Edineț), într-o familie de țărani. Este de naționalitate moldovean. Are studii superioare — a absolvit Universitatea Agrară de Stat din Moldova și Școala superioară de partid din Kiev. De specialitate este agronom. După absolvirea Universității Agrare de Stat din Moldova (1971), lucrează agronom-șef în colhozul «Kotovschi», raionul Drochia, director-adjunct și director al sovhozului-tehnicum de pomicultură și legumicultură «Ion Solitis» din Camenca.

În perioada 1975—1979 a deținut funcțiile de secretar și al doilea secretar al comitetului raional de partid Camenca, apoi vicepreședinte al Consiliului colhozurilor din Moldova. Din 1980 pînă în 1986 activează la Dondușeni, în calitate de președinte al comitetului executiv raional de deputați ai poporului și prim-secretar al comitetului raional de partid.

Între anii 1986—1989 a deținut funcția de prim-vice președinte al Consiliului de Miniștri al R.S.S. Moldova și președinte al Comitetului de Stat pentru complexul agroindustrial al R.S.S. Moldova, din 1989 pînă în 1990 — de prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.S.S. Moldova. În mai 1990 este numit în funcția de prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.S.S. Moldova și de ministru al agriculturii și industriei alimentare al R.S.S. Moldova. Din aprilie 1992 ocupă funcția de ministru al agriculturii și alimentației al Republicii Moldova.

La 1 iulie 1992 sesiunea a opta a Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a douăsprezecea îl alege în funcția de Prim-Ministru al Republicii Moldova.

HOTĂRÎREA

PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

privind demisia Guvernului

Examinînd cererea de demisie a Guvernului, Parlamentul Republicii Moldova **hotărăște:**

1. Se acceptă demisia întregului Guvern.

2. Președintele Republicii Moldova va prezenta neîntîrziat Parlamentului candidatura pentru a fi numită în funcția de Prim-Ministru;

în termen de șapte zile, va prezenta spre confirmare în Parlament noua componență a Guvernului.

3. Guvernul își va exercita obligațiile pînă la formarea noului Guvern.

4. Prezenta Hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

Alexandru MOȘANU.
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Chișinău,
30 iunie 1992.

Să oprim vărsarea de sînge

Pe data de 2 iulie noul Prim-Ministru al republicii, dl Andrei Sangheli, a acordat un interviu Radioteleviziunii Naționale. Domnia sa a declarat că demisionarea Guvernului este un fenomen obișnuit, mai ales dacă se are în vedere situația economică și politică complexă, în care s-a pomenit acum Moldova, informează Moldova-pres.

Cu toate că la ora actuală în republică nu există partide și mișcări obștești prea puternice, conducerea Moldovei se consultă acum cu ele pentru formarea unui nou cabinet de miniștri, care să fie acceptat de toți, a relevat dl Andrei Sangheli.

În ce privește problemele, în primul rînd cele care îngrijorează acum conducerea republicii, noul premier a menționat penuria de carburanți. El a insuflat, însă, unele speranțe, comunicînd că a avut tratative cu Guvernele Ucrainei și Republicii Belarusi și că, drept urmare, în republică a început să sosească combustibilul necesar, blocada fiind zădărnicită.

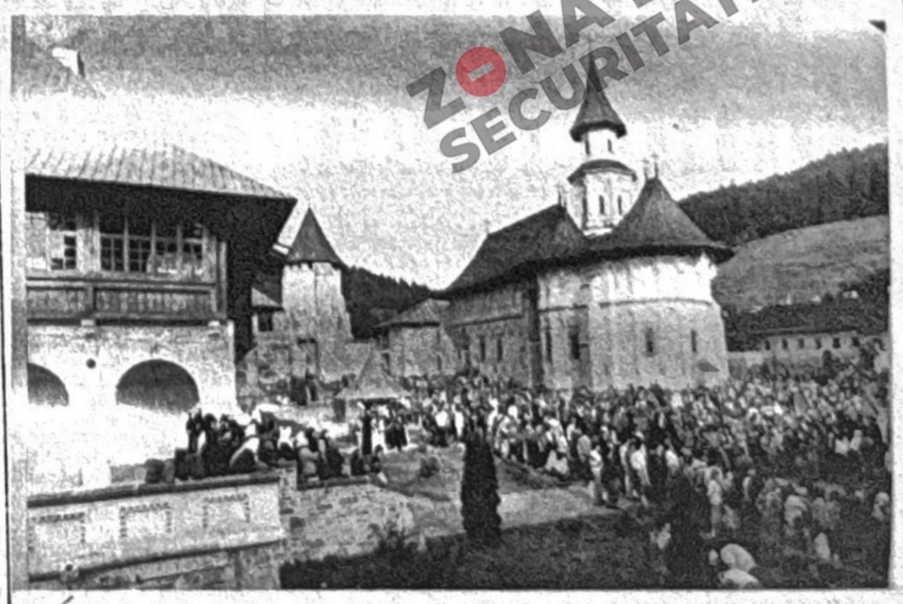
Tot atît de acută este, în opinia lui Andrei Sangheli, problema lipsei de gaze. În prezent se face totul pentru ca în timpul cel mai apropiat să fie alimentat nu numai Chișinăul, ci și alte localități de pe malul drept al Nistrului. Mîine, a anunțat Primul-Ministru, Președintele Moldovei, dl Mircea Snegur, va pleca la Moscova, unde va negocia cu președintele Rusiei, Boris Eltîn, în cadrul întrevederii urmînd să fie discutate probleme ce afectează direct republica noastră.

Dl Andrei Sangheli a subliniat că, în opinia sa, reformele economice radicale trebuie implementate fără a se aduce prejudicii întreprinderilor în acțiune. Aceasta se referă, în primul rînd, la privatizare care, după cum a declarat Primul-Ministru, — cel puțin pentru întreprinderile prelucrătoare, ar trebui amînată pînă la iarnă.

Însă lucrul cel mai important este acum, a subliniat noul premier, să oprim vărsarea de sînge în raioanele estice ale Moldovei. Pentru aceasta va trebui oricum să realizăm un compromis, a spus el, ținînd minte, totuși, că Moldova trebuie să rămînă unică și indivizibilă.

(Moldova-pres).

Bunul Dumnezeu și sfîntul Ștefan să ne ajute!

Joi, la mănăstirea Putna, într-o atmosferă sărbătorească, cu participarea a mii și mii de români din Țară și din diasporă, a avut loc sanctificarea domnitorului Ștefan cel Mare și a monahului Daniil sihastrul. Evenimentul produs e cu adevărat epocal, deoarece, precum e și firesc, Sfîntul Sinod al bisericii ortodoxe române confirmă asemenea evenimente la distanțe de secole.

Un material mai amplu privind evenimentele de la Putna veți citi în numărul următor al ziarului.

Politica față de Moldova

a) CONSTATARI — Congresul constată că:

1) în conflictul din Moldova, în ultimele săptămîni au murit mulți oameni, inclusiv civili;

2) la 17 iunie 1992, Președinții Bush și Elțin au semnat un Acord de Colaborare și Prietenie Americano-Rusă în care cele două țări s-au înțeles să «reafirme respectul lor pentru independență, suveranitatea și granițele existente ale statelor participante la CSCE, inclusiv ale noilor state independente, și recunosc că schimbările de granițe pot fi efectuate numai prin mijloace pașnice și de comun acord, în concordanță cu regulile dreptului internațional și cu principiile CSCE»;

3) acțiunile oficialităților transnistrene, în scopul separării de Moldova, inclusiv folosirea forței și impunerea unei blocade economice, violează principiile CSCE și dreptul internațional;

4) prezența armatei a 14-a ruse în Moldova și utilizarea cel puțin a unora dintre unitățile ei în conflictul din Moldova, agravează situația, violează dreptul internațional, precum și independența și suveranitatea Republicii Moldova;

5) prezența armatei ruse în țări străine care au făcut parte din Uniunea Sovietică, fără acordul țării gazdă, este o cauză potențială de instabilitate și conflict; și

6) trimiterea de observatori internaționali sub egida Națiunilor Unite, a CSCE sau a altor foruri internaționale, pentru a supraveghea retragerea trupelor rusești din Moldova, ar avea ca efect slăbirea tensiunilor și promovarea unei retrageri mai ordonate a fostelor trupe sovietice.

b) POLITICA DE URMAT — Convingerea Congresului este că: Statele Unite trebuie să îndemne guvernul rus prin toate mijloacele posibile să retragă armata a 14-a din statul independent și suveran, Republica Moldova.

Statele Unite trebuie să îndemne părțile aflate în conflict în Moldova, la observarea încetării focului și să îndemne la ridicarea blocadei economice împotriva Republicii Moldova.

În timpul negocierilor referitoare la o planificare a retragerii trupelor rusești din Moldova, și după aceste negocieri, Statele Unite trebuie să sprijine constituirea unui comitet militar mixt de supraveghere, constînd din reprezentanți militari ai tuturor statelor implicate, ai Statelor Unite, și din reprezentanți ai altor țări mutual acceptate, pentru observarea retragerii rapide și ordonate din Moldova a fostelor trupe sovietice; activitățile acestui grup trebuie să fie similare în măsură cît mai mare posibil experienței comitetului militar mixt de supraveghere din Angola.